

Куьредин хабарар

Сулейман-Стальский райондин
общественно-политический газет
1931-йисалай акъатзава

Жуван халкъдиз, жуван намусдиз
хъиз, вафалу жен...

Стал Сулейман

Газет гьафтада садра акъатзава

№49 (26576) Жумья, 8-декабрь, 2023-йис

Маса гунин кьимет азадди я

ТЕБРИК

12-декабрдиз, вири росси-
янвийри хъиз, чи районгь-
лийрини государстводин сувар
- Россиядин Федерациядин Кон-
ституциядин югъ кьейдзава.

Вичин 25 йис тамам хьун
ци чна кьейдзавай Россиядин
Федерациядин Конституция
къабулуникай Россиядин госу-
дарственностдин тарихда лап
важиблу вакъиа хъана, ада Рос-
сия демократвилелди вилик
финин чеб дуньядин сообще-
ствода вирида гьисаба къунвай
принципрал элячун лишанла-
мишна. Муракаб гзаф къадар
гьерекагрихъ ва вакъиярихъ
галаз алакьалу яз хъайи алат-

навай йисара, элячунин девир-
дин четинвилер гьалтнатлани,
Россияди демократия кьвачел
акьалдарунин, политический ва
экономический реформаяр кьиле
тухунин рекъе, инсандин ихти-
ярар ва азадвилер пайгардаказ
хуьн патал шартлар яратмишу-
нин, адалатлу государстводин
ва гражданин обществодин
дибар мягкемарунин рекъе ви-
ликди еке кам къачуна.

Эхиримжи йисара уьмуьр-
диз кечирмишай, обществодин
уьмуьрда хъсанвилехъ арадал
къевезвай дегишвилери Россия
социальный прогрессдин, Рос-

сиядин экономикадин къудрат-
лувал ва руьгьдин гьундуьрвал
арадал хкунин рекъе аваз га-
лай-галайвал мадни вилик фин
патал къулай шартлар яратмиш-
зава.

Дагъустандин халкъ Росси-
ядин Конституциядиз кьелелай
вафалу хьун, ам конституци-
онный къурулушдин, госуда-
рстводин интересрин къаравулда
кьелелай акъвазиз гьазур яз хьун
- им дагъустанвийри адан девир-
да уьлкведин вилик акъвазнавай
жавабдар месэляяр гьялуник
лайхлу пай кутунин заминвал я.

Играми районгьлийяр, за

«Сулейман-Стальский район» муниципальный райондин Кьил

С. Темирханов

къез государстводин сувар -
РФ-дин Конституциядин югъ
риклин сидкидай мубаракзава.
Заз къехъ мягкем сагьламвал,

ислягьвал ва хушбахтвал, Дагъ-
устандин, чи чехи Ватандин -
Россиядин абадвал патал вири
краа агалкъунар хьун кьанзава.

Хабарар. Хабарар. Хабарар

«Сад тир Россия» партиядин конференция

Алатай гьафтада
Махачкъалада, Ду-
ствилин кьвале, «Сад
тир Россия» («Единая
Россия») Вириросси-
ядин политический
партиядин (ВПП-дин)
XXXIV-конференция
кьиле фена.

Конференциядин
кьвалахда «Сад тир
Россия» ВПП-дин
Сулейман-Стальский
чкадин отделенидин

патая делегатар тир райондин Кьил, чкадин отделенидин секретарь Саид Темирханова, исполнительный секретарь Орудж Оруджева, партиядин членар тир райадминистрациядин Кьилин заместитель Заур Къагьриманова ва Агъа-Сталрин Къазмайрин умуми образованидин школадин директор Жабраил Асланова иштиракна.

Мярекат ачухдайла партиядин региональный отделенидин секретарь, Дагъустан Республикадин Кьил Сергей Меликова кьейд авурвал, конференция «Сад тир Россия» ВПП-дин 22 йис тамам хъайи юкъуз кьиле физва.

«Партиядин тарих – им вири Россиядин тарих я: чи государство кьвачел ахкьалтун ва мягкем хьун, Россиядин парламентаризмдин бине ва алай аямдин политикадин къурулуш арадал атун. И девирда «Сад тир Россияди» Дагъустанда 120 агъзурдалай виниз членар сад авуна, ида партиядин пай 7 процент хьун таъминарзава. Чи мурадар виридаз чизва, абур важиблур я – инсанрин сагьламвал хуьн, хизанра агьвал хьун» - кьейдна Сергей Меликова.

Региондин Кьил республика социально-экономикадин рекъерай вилик финик ВПП-ди кутазвай паюнал, тухузвай кьвалахдални гегьеншдиз акъвазна.

Ада лагъайвал, республикада федеральный, региондин программаяр ва про-
ектар уьмуьрдиз кечирмишзава, и кар сеbeb яз республика гьар са рекъий ви-
лик физва, инсанрин яшайиш ва дуланажагьдин шартлар хъсан жезва. Нетижа-
да Дагъустан Республика Россиядин вилик фенвай субъектрин арада ава.

Мадни, Сергей Меликова кьейд авурвал, алуькьзавай йисуз чи уьлкведа лап
важиблу мярекат кьиле фида – Россиядин Федерациядин Президент хкяда.
Сечкийрин компаниядив гьар са кас жавабдарвал гьисс авуналди гегьчун ла-
зим я.

Гуьгьунлай партийный конференциядал партиядин президиумдиз алава
членар ва «Сад тир Россия» партиядин XXI-съезддиз 12 кас делегатар хкяна.

Конференциядин эхирдай 2023-йисуз сечкийрин компаниядин нетижайрай
тафаватлу хъайи «Сад тир Россия» чкадин отделенидин секретарив Чухсагъ-
улдин чарар вахкана.

Гомеран юбилей кьейдда

2024-йисуз Дагъустанда ХХ-асирдин Гомер, Дагъустандин халкъдин шаир
Стал Сулейманан 155 йис тамам хьун кьейд ийида. И теклиф Дагъустандин
Кьил Сергей Меликова гьана.

Региондин Кьили ДР-дин культурадин министрстводиз Стал Сулейманан
юбилейдин мярекатар тухун патал теклифар гун тапшурмишна.

ДР-дин Кьил Сергей Меликова Стал Сулейман Дагъустандин поэзиядин
нурлу гьетерикай сад тирди кьейдна, адакай Максим Горькийди, Борис Пастер-
нака, Николай Тихонова ва гзаф масабуру хуш келимаяр, литературадин эсерар
къейди риклел хкана.

«Стал Сулейман неинки Дагъустандин халкъдин сад лагъай шаир, гьакъни вичи-
кай вири дунья рахай Дагъустандин сад лагъай шаир тир. Къведай йисуз, майдин
вацра, «хайи ватан чьуру гьавадикай хуьн ва хайи халкъ шад авун» веси авур зурба
ашукъ дидедиз хъайидалай инихъ 155 йис тамам жезва», - кьейдна Сергей Меликова.

Юбилей мубаракна

Социальный, экономикадин ва
маса рекъерай виликди физвай Су-
лейман-Стальский районда хъсан
адетарни хуьзва. Абурукай сад район-
дин руководстводи чпин хайи йикъ-
ар-юбилеяр кьейд ийизвай жавабдар
работникар, идарайринни къуллугъ-
рин руководителар тебрик авун я.

И йикъара райадминистра-
цияда кьиле феий совещанидин
кьвалах башламишдалди вилик
райондин Кьил Саид Темирханова
Къварчагърин хуьруьн поселенидин
администрациядин кьил Завидин За-
гьирбековаз 50 йисан юбилей муба-
ракна. Идахъ галаз алакьалу яз ва район социально-экономикадин рекъерай ви-
лик финик лайхлу пай кутунай райондин Кьили З. Загьирбековаз Гуььрметдин
грамота вахкана, адахъ мягкем сагьламвал, хизандин хушбахтлувал ва кьвалахда
мадни еке агалкъунар хъана кьанзавайди лагъана.

Хуш сефер хьурай!

Вири уьлкведа хъиз, чи райондани зулун призывдин сергьятра аваз Россиядин ар-
миядин жергейриз жегьилар рекъе тунин кампания давам жезва. ИкI, и йикъара рай-
ондай мад 6 кас призывникар Къасумхуьруьн военкоматдай республикадин меркез
Махачкъала шегьерда кардик квай призывникар кьватI жезвай пунктуниз рекъе туна.

Призывникриз ватанпересвиленин хуш келимаяр Сулейман-Стальский ва Къу-
рагъ районрин военный комиссар Райзудин Женетова ва райадминистрациядин
умуми отделдин начальник Тельман Муталибова лагъана.

Призывникрин диде-бубайри ва мукьва-къилийри жегьилриз Ватандиз на-
муслуздаказ къуллугъ авуниз, командиррин тапшуругъар ва военный Уставдин
истемишунар кьилиз акъудуниз эвер гана. Къез хуш сефер хьурай, гуььрметлу
призывникар!

Хазран Къасумов

Милли проектар – уьмуьрдиз

Цийи хьувур участок шад гьалара ачухна

Эхиримжи йисара Сулейман-Стальский район эцигунрин халис майдандиз элкьвенва лагьайтга, бажагьат зун ягьалмиш жеда. Кьилди кьачуртга, района «Хатасуз еридин рекьер», «Рекьерин майишат вилик тухун», «Чкадин сифте кьил кутунар» программайраини проектрай федеральный, республикадин ва чкадин метлеб авай рекьер капиталнидаказ ремонт хьийизва, дуьзмишзава.

Райондин территорияда фенвай республикадин метлеб авай асул рекьерикай сад «Мамрач-Ташкапур-Араканский мост» автомобилрин рехь я. И рекьин км 0 – км 15 участокди, кьилди кьачуртга, санлай 100 агьзурдалай виниз инсанар яшамеш жезвай Сулейман-Стальский, Хив, Агьул ва Кьурагь районар федеральный М-29 «Кавказ» автомобилрин рекьихь галаз алакьалу ийизва. Сулейман-Стальский райондин территорияда фенвай 15 км рекьин участок лап чьуру гьалдиз атанвай, ана капиталный ремонтрин кьвалахар кьиле тухун тавуна 25 йисалай виниз тир.

Арадал атанвай чьуру гьалар фикирда кьуна, райондин руководстводи талукь серенжмар кьабулун себеб яз, 2022-йисуз «Мамрач-Ташкапур-Араканский мост» автомобилрин рекьин км 0 – км 10 участок капиталнидаказ ремонт хьувунай. 2023-йисуз капиталный ремонтрин кьвалахар и рекьин км 10 – км 15 участка кьиле тухвана. Ана цийиз кьир цунихь галаз сад хьиз, яд кьерехдиз акьуддай кьурулуш ремонтна, са кьадар мензилда рекьин кьве патайни ракун жугьунар тьукьурна, тротуарар, 10 чкадал инсанар автобусар гуьзлемишиз акьваздай кьурар эцигна, рекьин кьерехра знакар цийи хьувуна, 6370 метрда экв гудай лампаар алай 208 даях акьурна ва маса кьвалахар тамамарна.

И йикьара «Мамрач-Ташкапур-Араканский мост» автомобилрин рекьин км 10 – км 15 участок ачухуниз талукьарнавай шадвилдин мярекат кьиле фена. Агьа-Стал Кьазмайрин юкьван школадин кьаншарда кьиле феи мярекатда Сулейман-Стальский райондин Кьил Саид Темирханова, райадминистрациядин Кьилин 1-заместитель Ладис Оруджева, «Дагавтодор» ГКУ-дин директордин заместительар тир Сагидагьмед Ибрагьимова, Замир Умаханова, 3-ДСУ-дин руководитель Муталиб Эмсетова, ДР-дин транспортдин министерстводин векилири, жавабдар маса ксарин иштиракна.

Райондин Кьил Саид Темирханова «Дагавтодор» ГКУ-дин кьилин пешекаррихь галаз санал цийикла тьукьур хьувунвай рекьин участок ачухунин шартунин яру лент атана. Адалай гуьгьуниз шадвилдин митинг кьиле фена. Анал тебрикдин сифте гаф рахай Саид Темирханова района госпрограммайрай ва милли проектрай капиталнидаказ ремонт хьувунвай ва дуьзмишнавай рекьерикай, и жигьетдай кьведай йисуз кьиле тухун патал пландик кутунвай кьвалахрикай гегьеншидиз суьгьбетна.

- Цинин йисуз района «Мамрач-Ташкапур-Араканский мост» автомобилрин рекьин кье ачухзавай участкада, «Куркент-Карчаг-Сиргыч» рекьин км. 3 – км. 12 участкада капиталный ремонтрин кьвалахар кьиле тухвана акьалтгарна, - лагьана Саид Темирханова. – Ибур лап важиблу месэляяр я. Ихьтин мумкинвал гунай, кьайгьударвал авунай ва тамамарай кьвалахрай райондин руководстводи, вири агьалийри республикадин Кьил Сергей Меликоваз, ДР-дин Гьукуматдиз, транспортдин министерстводиз, кьвалахрин заказчик тир «Дагавтодор» ГКУ-диз, подряддин ООО «Дагспецстройсервис» ва «Дорожно-строительное управление №3» ООО-риз рикьин сидкьидай чухсагьул лугьузва. Кьуй цийи хьувунвай рекьер хийирдин рекье ишлемишдаибур хьурай!

«Дагавтодор» ГКУ-дин директордин заместитель Сагидагьмед Ибрагьимова тебрикдин келимаяр лугьунихь галаз санал, кьейд авуна хьи, рекьин и участкада капиталный ремонтрин кьвалахар ДР-дин транспортдин министерстводин пулуни такьатрин гьисабдай кьилиз акьудна. Санлай участкада цийиз кьир цун хьувур майдан 40 агьзур квадратный метрдиз барабар я. Контрактдин кьимет 346 миллион манат я.

Автомобилрин рекьин капиталнидаказ ремонт хьувур участок ачухунин мярекатдал тебрикдин келимаяр Агьа-Сталрин хуьруьн поселенидин администрациядин кьил Надьр Эфендиев, Агьа-Стал Кьазмайрин юкьван школадин директор Жабраил Асланов ва маса юлдашар рахана.

Текст кьейди ва шиклар ягьайди Хазран Кьасумов я

9-декабрь – Ватандин Игитрин югь

Игитвал эбеди я

Ватан хуьн ва адаз кьуллугь авун - им гьар садан буржи я. Ватанпересвал - им хайи уьлкведиз багьривал, вафалувал кьалурун, адан итижар патал кьуллугь авун ва герек атайтга, чанни кьурбанд авун я. ИкI тирвиляй Дагьустандин чилелай чи зурба уьлкве фашистрин чапхунчийрикай хуьз феи 58 кьегьал Советрин Союздин Игитвилдин тьварциз лайихлу хьана.

Советрин Союздин Игит! Государстводин вилик кьилдин ксарин лайихлувилериз, гьунарлу крариз, дамахдай хьтин ва тафаватлувилин вини дережадиз килигна Игитвилдин тьвар гунин гьакьиндай кьарар СССР-дин ЦИК-ди 1934-йисан 16-апрелдиз акьуднай. Гьа и йисан 29-июлдиз акьудай кьарардалди СССР-дин ЦИК-ди Игитвилдин тьвар гунин гьакьиндай положение тестикьарнай. 1939-йисан 1-августдин Указдалди ва гьа и йисан 16-октябрдиз адал хьувур алавайралди СССР-дин Верховный Советди Игитвилдин тьварциз лайихлу хьайибуроз гудай «Кьизилдин медалдин» гьакьиндайни положение тестикьарнай.

Тарихдин чинрай акьвазвал, сифте яз Игитвилдин тьварциз Чукотский гуьле хаталувилик акатай «Челоскин» ледоколдин тежедай хьтин гьалара кьеве гьатай экипаж кьутармишай ирид летчик лайихлу хьанай.

Вини дережадин и тьвар кьачурбур иллаки Ватандин Чехи дяведин йисара гзаф хьана. Фашистрин жалатрихь галаз кьиле феи кьати ва инсафсуз женгера Ватандин вилик кьалураи зурба виклегьвилерай 11600 кас Игит хьиз кьейдна. Кьуд сеферда Советрин Союздин Игитвилдин тьварциз машгур полководец Георгий Жуков ва КПСС-дин ЦК-дин Генеральный Секретарь Леонид Брежнев, пуд сеферда-маршал Семен Буденный, дирибаш летчикар Иван Кожедуб ва Александр Покрьшин лайихлу хьана. Дагьустанви Амет-Хан Султанакьай кьве сеферда Игит хьана. Ватандин Игитрин жергеда лезги халкьдин векилар Валентин Эмиров, Эсед Салигьов, Араз Алиев, Гьасрет Алиев, Мирзе Велиев, Абас Исрафилов хьунал чна дамахзава.

Дяведилай гуьгьунин йисара Советрин Союздин Игитвилдин тьвар 1400 касдиз гана. Советрин Союздин Игитвилдин тьвар кьачур эхиримжи кьегьал гуьлерин капитан Анатолий Солодков я. Илимдин лап кьиметлу ахтармишунар кьиле тухун патал ам 120 метрдин деринвиллиз гуьлуьн кьайи ятариз эвичина ва вилик эцигнавай тапшуругь тамамарна.

РФ-дин кьилин награда тир Россиядин Игитвилдин тьвар 1992-йисан 20-мартдиз кьабулай закондин бинедаллаз гузва. Россиядин баркаллу и тьварциз сифте яз космонавт Сергей Крикалев лайихлу хьана. Дагьустанвийрин арадани Россиядин Игитвилдин тьвар кьачунвай 30 кас ава, гьа гьисабдай яз, пограничник Радим Халиковни.

Радим Халиков 1970-йисан 8-декабрдиз Кьулан Сталрин хуьре зегьметчи хизанда дидедиз хьана. Хуьруьн юкьван школа акьалтгарай ам Астрахандин хуьруьн майишатдин техникумдик экечина. Студент тир йисара Радим боксдал машгьул хьана, областдин са шумуд турнирда кьвенкьечи чкаяр кьуна. Адахь шахматрал ва шашкайрал кьугьунайни алакьунар авай.

Техникум куьтыгьайдалай гуьгьуниз Радим Халиковаз Советрин Армиядин жергейриз эвер гана. 1992-йисуз старший сержант яз кьвализ хтай ада вичин зегьметдин рехь совхозда слесарвиле кьвалах авунилай башламишна.

1994-йисан февралдин вацралай Радим Халикова, контракт кутунналди, Дербент райондин Белиж поселокда Пограничный кьушунрин учебный центрада кьуллугь ийиз башламишна.

1996-йисуз Радим Халикова Санкт-Петербург шегьерда Артиллериядин академиядин патав гвай офицерар гьазурдай

3 вацран курсар акьалтгарна. Младший лейтенантдин чин гуналди жегьил офицер Хунзах райондин пограничный отряддиз кьуллугь ийиз рекье туна.

1997-йисуз, лейтенантдин чин гуналди, Радим Халиков Ботлихдин пограничный заставадиз тербиядин рекьай начальникдин заместителвилдин кьуллугьдал тайнарна.

1999-2002-йисара Радим Халикова Россиядин ФСБ-дин Москвадин военный пограничный институтда заочниказ кьелна, 2002-йисан ноябрдин вацра ам Цунти района бинеламиш хьанвай «Мокок» пограничный заставадин начальниквиле тайнарна.

2003-йисан 15-декабрдиз йифен сятдин 2-даз пограничный заставадал патав гвай Шаури хуьрай пуд кас агьалияр атана, абур хуьре таниш тушир, шаклу 4 кас авайдакай хабар гана.

Капитан Халикова и хабар ахтармишун кьетгна. Вичихь галаз 7 кас аскерар ва контрактдай кьуллугьзавай шоферни кьачуна, абур ГАЗ-66 машинда аваз Шаури хуьруьз фена. Шак физвай ксар хуьре амачир. Капитан абурин гуьгьуниз фена. Амма я капитан Халиковаз, я адахь галай пограничникриз абур 4 кас ваь, чуьлдин команди Руслан Гелаев кьиле аваз яракьламиш хьанвай 40-дав агакьна боевикар авайди чизвачир.

Шаури хуьруьвай 3 км. яргьаз акьатнамазди Радим Халиков ва адахь галай пограничникар чинебадаказ чуьнуьх хьанвай бандитрал расалмиш хьана. Бандитри пограничникриз кьуд патяхьай автоматрай ва гьилин пулеметрай гуьлле гана. Пограничникри и барабарсуз женгина чпив са патрум гумай кьван боевикриз ягьунар кьуна. Кьуватар сад тушир. И женгина капитан Радим Халиков, ефрейтор Вячеслав Филиппов, жергедин аскерар Евгений Гладких, Мегьамед Гуьсейнов, Леонид Кургев, Сергей Панкратов, Юрий Рябов, Роман Саломатин ва Роман Сидиров игитвилелди телеф хьана.

РФ-дин Президентди 2004-йисан 22-январдиз акьудай Указдалди капитан Радим Халиковаз (кьейдалай гуьгьуниз) Россиядин Федерациядин Игит лагьай тьвар, амай пограничникриз «Мужество» орденар гана.

Игит хва Радим Халикован тьвар Кьулан-Сталрин юкьван школадиз, хуьре са куьчедиз ганва.

Игитвал эбеди я. Ватан патал игитвилер кьалураи ва чпин чанар кьурбанд авур кьегьалрин тьварар несилрин риклера эбеди яз амукьда.

Хазран Кьасумов
Шиклда: Россиядин Игит Р. Халиков

Гъайф, гъайф...

СВО-дин мад са къурбанд

И йикъара чал мад са чѳулав хабар агакьна: Цѳийи-Макъарилай тир Украинада кьиле физвай махсус серенжемдин иштиракчи, кьве аялдин буба Мурсал Селимов телеф хъана.

Мурсал Селимова махсус серенжемда контрактдин кьайдайда къуллугъзавай. Ам хайи хуьре кучудна.

Кьегьал хва Мурсал Селимов эхиратдин кѳвализ рекъе тваз неинки хуьрунвиар, мукьва-кьилияр, дустар, гьакѳни райондай жавабдар ксарни атанвай.

Регьметлудан багърийриз башсагълугъвал райондин Кьил Саид Темирханова, райадминистрациядин векилри гана. «Райондин администрацияди ва вири агъалийри регьметлудан багърийриз, дерин хажалат чѳугунивди, башсагълугъвал гузва. Сулейман-Стальский районди, Мурсал Селимов чидай ксари гьам-хажалат чѳугвазва... Игит хчин тѳвар райондин, республикадин, уьлкведин тарихда, адан экуь къамат инсанрин рикѳера амукъда», - кьейдна райондин Кьил Саид Темирханова.

Лена Саидова

Ватанпересвал

Цин цѳийи линия тухвана

Райондин саки вири хуьрерин поселенийрин администрацийра хьиз, Агъа-Стѳалрин АСП-дин кьил Надыр Эфендиева военный махсус серенжемдин иштиракчийрин ва абурун хизанрин гьакъиндай кьеген кьайгъударвал ийизва. Икѳ, мукьвал тир йикъара Надыр Эфендиев кьиле аваз администрациядин работниковри, поселенидин депутаты ва гуьгъуьллу ксари, СВО-дин иштиракчидин хизандин тѳалабун кьилиз акъудун яз, Тимирязован тѳварунихъ галай куьчеда хъвадай цин цѳийи линия тухвана. АСП-дихъ и куьчеда кьир цадай фикирни ава.

Хъвадай цин цѳийи линия тухунин карда куьмек гунай Надыр Эфендиева Тимирязован куьчеда яшамеш жезвай агъалийриз чухсагъул малумарна.

Х. Гъажибалаев

Митинг кьиле фена

Малум тушир аскердин йикъаз талукъарна Къасумхуьруьн кланихъ Ватандин Чехи дяведа телеф хъайибур рикѳера хуьнин лишан яз эцигнавай обелискдал митинг кьиле

фена. Ана райондин ветеранрин Советдин председатель Исламан Ризаева, Агъа-Стѳалрин хуьрай тир СВО-дин иштиракчи Денис Асланова, Цѳийи поселокдин СОШ-дин руководстводи, юнармейцийрин отрядди иштиракна.

И йикъаз талукъарна Цѳийи поселокдин СОШ-да ватанпересвалин классдин сятни кьиле фена.

(Чи корр.)

Шаир Саиратан – 65 йис

«Зи бейтерин дуьнья капал гъана за»

Рубайяр – кьуд цѳарцѳин бендер. Виликан девирда гъа и рубаййри Омар Хайям вири дуьньяда машгъурна, кьени адан тѳвар сейли я.

Рубайяр кхъизвай шаирар чи йикъарани ава, гъабурукрай яз лезги шаирарни. Амма, зи фикирдалди, алай аямда лезги литературада вичин яратмишунар кьилди са рубаидин жанрдиз бахшнавайди тек са Саират Агъмедпашаева я.

Вичин литературадин эсерар Саират тѳвар алаз кхъизвай рубаййрин устад 1958-йисуз Къулан-Стѳалрин хуьре диледиз хъана. Хуьруьн юкьван школа акъалтѳарай ада гуьгъуьнлай экономикадай образование кьачуна, «Куьредин ярар» газетда кѳвалахна. Гъеле школада кѳлзавай йисарилай эгечѳна Саиратан эсерар «Лезги газет», «Куьредин ярар», «Куьредин хабарар» газетра, «Самур», «Дагъустандин дишегъли», «Кард» журналра чапзава.

2009-йисуз Саиратан сад лагъай ктаб – «Рубайяр» чапдай акъатна. Расул Гъамзатован тѳварунихъ галай республикадин Милли библиотекада и ктабдин презентация (таниш хъун) кьиле фидайла, Саиратан яратмишунриз, кьилди кьачуртѳла, рубайяр кхъинин устадвилез Дагъустандин халкьдин шаирар тир Мегъамед Агъмедова, Фейзудин Нагъиева, Арбен Къардаша, алим ва писатель Гъаким Къурбана, Крым Республикадин писателрин Союздин председатель Валерий Бисарова, Саиратан рубайяр урус чѳалаз таржума авур Мамед Халидова еке кьимет ганай.

Саират Агъмедпашаевадикай рахадайла, зи рикѳел лезги халкьдин «Ич ичин тарцивай яргъаз аватдач» мисал кьведа. Гьикѳ лагъайтѳла, Саират гьам шаир, гьам халичайрин устад яз халкьдин арада вичиз еке гуьрмет кьазанмишай Стѳал Мислимаган руш я.

Лагъана кѳанда, Саиратан стха Агъмедпашани вичиз тѳебиатди литературадикай пай ганвай кас я. «Куьредин ярар» общественный культурадин макандин регъбер тир Агъмедпаша Агъмедпашаева шиирарни кхъизва.

Лезги рубаййрин устад Саират Агъмедпашаева вичин хизанни галаз Каспийск шегъерда яшамеш жезва.

*Гъамлу я рикѳ – уькѳуь, цуру хъвана за,
Нафт илична, гъамарин марк кана за:
Гумадин ял галамукъна уьмуьрдихъ,
Зи бейтерин дуьнья капал гъана за.*

- кхъизва Саират Агъмедпашаевади вичин са рубаида.

Рубай – им поэзияда регъят жанр туш. Рубаидихъ чѳур тийидай кьанунар, таммарна клани истемешунар ава. Абур гьибур ятѳла, шаир Пакизат Фатуллаевади Саиратан рубаййрикай ийизвай веревирдерай ашкара жезва: «Зи кьатѳунрай, вири шартѳарай та-

мам рубаи арадиз агун – им кхъенвайдан шаирвилдин устадвал кьалурзавай лишанрикай сад я. Саирата фарсарин рубаидин кьве жуьредикай виридалайни машгъурдакай менфят кьачузва – кьуд цѳарцѳикай гуд лагъай цѳар квачиз, амай кьвед ва кьуд лагъай цѳарар рифмада тунвай жуьредикай. (Малум тирвал, бендинин кьуд цѳарни чеб чпив кьадай рифмада авай рубайярни ава). Рубайяр фарс чѳалай маса чѳалариз элкъурнавай, поэзиядин и жанрдикай веревирдер авунвай пешекарри лугъузвайвал, рубаидин жанрди истемешзавай шартѳарикай сад вири кьуд цѳарцѳени гъа са чкадал цезура (пауза, нефес акъадарун) хъун я. Ида цѳарарин везин, цѳалцѳамвал, келимадин милливал арадал гъизва, кѳелайдан эстетикадиз лезет гузва, дерин гзаф чѳавара кьаб алай мана-метлеб авай рубаи регъятдиз рикѳел аламукъдайвал ийизва. Саират Агъмедпашаевади вичин рубаятда и истемешунал амалзава: санални адет чѳур тавуна, ада рубаидин гъар цѳарцѳе талукъ са чкадал цезура хуьзва».

Саиратан гъиликай хкатнавай рубаййри шагъидвал ийизвайвал, ам поэзиядин и жанрдай кьеген хатѳ авай устад я. Адан рубаййрин цѳарара тунвай фикирар, акъулар, меслятар, кьейдер, веревирдер – ибур инсандиз сагъ са уьмуьрда бес жедай кьван камалдин тарсар я. Адан кьуд цѳарарай – рубаййрай лезги халкьдин философия, милли кьегенвилер, лезги дишегълидин рикѳин чѳехивал, эдеб, гьиссерин зерифвал, дидед чѳалан деринарни кьатар акъазва.

Хайи югъ мубарак авуналди, чаз рубаййрин устад Саират Агъмедпашаевадихъ мягъем сагъламвал, хизандин хушбахтлудвал ва яратмишунрин рекъе мадни еке агалкъунар хъана кѳанзава.

Хазран Къасумов, Лезги писателрин Союздин член

Бицѳекар школадиз гъазурда

кьайгъударвал сеbeb яз райондин са шумуд хуьре аялрин бахчакар кардик ква. Мукъвара Даркѳуш-Къазмайрал 100 аял-диз чка авай кьве мертебадин аялрин бахча ачухда, Цѳийи Макъарал аялрин бахчадин дараматда капитальный ремонтин кѳвалахар акъалтѳарда. Райондин руководстводихъ Эминхуьрени мукъвал тир йисара аялрин бахча эцигдай фикр ава.

Школадилаи виликан яшда

авай аялрин диде-бубайрин тѳварунихъай райондин ва образованидин управленидин руководителриз алхишдин келимаяр Зухра Яхъевади, школадин директордин заместитель Румина Рамазановадини лагъана.

Мярекатдал школадин 3 ва 6-классрин аялри шиирар кѳелна, манияр лагъана, цѳийиз ачухнавай группадиз атанвай 18 бицѳекдиз пишкешар гана.

Хазран Къасумов

Сифте нубатда – райондин газет

Газет-журнал, са рахунни алачиз, гьар са квал, хизан патал багьа мугьман я. И багьа «мугьманрикай» сад чи райондин печатдин орган тир «Куьредин хабарар» газет я.

Газет гьам тукьуьр хьунин, гьамни чинриз акьатзавай материалрин мана-метлебдин жигьетдай республикадин муниципалитетрин газетрин арада хьсанбурукай сад я лагьайтла, бажагьат зун ягьалмиш жеда. Им, гьелбетда, сифте

нубатда редакциядин работникрин агалкьун я.

Зи фикирдалди, гьар са районэглиди сифте нубатда райондин газет подписка авун лазим я, ахпа «Лезги газет» ва

риклиз кляндай маса газетарни журналар.

Газетдикай рахадайла, заз ихьтин са кардикайни лугьуз клянзава. Редакциядин коллектив гьевечлиди я – вири 4 кас. Чухсагьул абуруз, абуру гьар гьафтеда вири патарихъ-ай тамам, хьсан газет акьудзава. Зи фикирдалди, газетдиз чкайрилай хьизвай хуьрерин мухбиррин патай чарасуз куьмек герек я. За умудзава хьи, школайрин муаллимри, хьсан кьиметар аваз кьелзавай аялри газетдихь галаз авай алакьа мягькемарда.

Р. Набиев, хуьруьн мухбир, зегьметдин ветеран. Курхуьр

Вилик финин рекье

Алатай гьафтеда Махачкьа-лада кьиле феи хуьруьн майишатдин ярмаркада иштиракун зазни кьисмет хьана. Ана чи районди ачухнавай майдан ва ярмаркадиз гьанвай хуьруьн майишатдин продукция акурла, зак дамах ва гьевес акатна. Гьакьикьатдани, эхиримжи йисара районда агропромыш-

ленный комплекс йигидаказ вилик фенва. Районда масадбуруз чешне яз кьалуриз жедай «Полоса», «АлиЯк» хьтин ва маса агрохолдинггар арадал атанва, анра хьсан еридин емишар, малдарвилин продуктар, ципицлар гьасилзава. Экологиядин жигьетдай михьи тир районда гьасилзавай продук-

ция Россиядин ва Дагьустандин тукьвенрай, базаррал маса гузва. Муьштерийрин патайни абурухь еке игьтяз ава.

Районда багьларин, уьзюм-лукхрин, теплицайрин майда-нарни йисандавай-суз артух жезва. Идани шадвал кутазава. Вири ибур вилик финин рекье умудлу камар я.

Эльвира Небиева, КТВ-дин директор

Гуьгьуьл кьачуна

Сагьламвилин жигьетдай сергьятламишнавай мумкинвилер авай инсанриз куьмек гунин мураддалди Агьа-Сталрин хуьруьн поселенида мергьметлувилини акция кьиле

тухвана. Набуд инсанрин международный йикьаз талуькарна тухвай акциядин сергьятра аваз Агьа-Сталрин хуьруьн поселенидин администрациядин кьил Надыр Эфендиев са шумуд

касдин квалериз фена, абурун гуьгьуьл кьачуна, дерди-гьал хабар кьуна.

Акциядиз спонсорвилин куьмек и хуьруьнви меценат, Ставрополдин крайдин депутат Казбек Агьаларова гана.

Х. Гьажибалаев

Чи почтадай

Районда федеральный, республикадин ва чкадин метлебдин гзаф кьуллугьар ва идараяр кардик ква, абуру инсанриз жуьреба-жуьре рекьерай кьуллугьава. Завай инанмишвилелди лугьуз жеда хьи, гзаф идарайрин работникри инсанриз законри истемишзавайвал, атай инсанар идарадай рази яз хьфидайвал кьуллугьава. Ихьтин идарайрикай яз завай Кьасумхуьруьн центрадал алай «Многофункциональный центр в РД» ДР-дин ГАУ-дин

МФЦ-да кваллахзавайбуруз аферин

филиалдин твар кьаз жеда. И йикьара чи хизандиз герек документар тукьлуьриз зун МФЦ-диз фена. Филиалдин директор Шагьмирзоева Афисат Мирзехановнади ва амай работникри зун хушвилелди ва милаимдаказ кьабулна, дерди-бала хабар кьуна. Са зур сятни хьанач, абуру заз герек документар гьазурна, зун рази яз кваллиз хьфена. Идай

за Афисат Мирзехановнади ва амай работникриз чухсагьул лугьузва.

Бабаеврин хизан, Эминхуьр

8-декабрь художникрин югь я

Тебиатдин шикилрин устад

И. Тагьирован тварунихь галай райондин Культурадин дворецдин цларал алкьурнавай 20-дав агакьна тебиатдин шикилри аниз кьезвайбурун фикир чпел члугьава. Чаз малум хьайивал, и шикилар члугурди художник Низами Агьмедханов я.

Низами 1961-йисуз Ахцегь райондин Гарагь хуьре дидедиз хьана. Ада 1990-йисуз Кубандин госуниверситетдин художественно-графический

факультет акьалтларна, Москвада Владимир Трулован ва Александр Головачеван художественный мастерскойра пешекарвилляй тежриба кьачуна.

Н. Агьмедханова 2009-йисуз Бакуда «Бута паласс» проекта иштиракна, 2015-йисуз ада Дербент шегьердиз гьахьзавай хивел тагь (арка) гьазурна.

Художникдин яратмишунра тебиатдин гуьзел чкаяр кьалурзавай шикилри еке чка кьазва.

Низами Агьмедханов 2019-йисалай инихь Кьасумхуьрел яшамин жезва.

Х. Кьасумов

Республикадин кьивенклевечивал патал

Сулейман-Стальский района нубатдин сеферда какахьай женгерай жегьилрин арада Дагьустан Республикадин кьивенклевечивал патал акьажунар кьиле фена.

Сардархуьруьн спортдин комплекса кьиле феи турнир ачухунин ва тафаватлу хьайи спортсменрив наградаяр вахкунин мярекатра райадминистрациядин Кьилин 1-заместитель Лацис Оруджева, районда кардик квай спортдин, туризмдин ва жегьилрин краай Комитетдин директор Чингиз Абдулмежидова, самбодай ва дзюдодай Россиядин лайихлу тренер Садир Айвазова иштиракна, абуру турнирдин иштиракчийриз хуш келимаяр лагьана.

Санлай кьачурла турнирда 10-17 йисан яшда авай 130 спортсменди иштиракна. Абурун арада республикадин ва Вирироссиядин турниррин гьалибчиярни призерар авай. Гьавилляй акьажунарни кьизгьиндаказ кьиле фена.

Нетижда турнирда командайрин арада 1-чка Сулейман-Стальский райондин командади кьуна.

Приздин 2-чкадиз Мегьарамдхуьруьн райондин ва 3-чкадиз Дербент райондин командаяр лайихлу хьана.

Тафаватлу хьайи ва приздин чкаяр кьур командайрай тир спортсменриз кубокар, медалар ва грамотаяр гана.

Хазран Кьасумов

Приздин пуд чка кьуна

Махачкьала шегьерда СДЮСШОР-дин кьивенклевечивал патал жаванрин арада азадказ кьуршахар кьунай кьивенклевечивал патал ачух турнир кьиле фена. Ана 120-дав агакьна жаван спортсменри иштиракна.

Сулейман-Стальский райондин 2-нумрадин ДЮСШ-дин тренер-преподаватель Кьадирбеги Кьадирбегован гьилик вердишвилер кьачузвай Радик Пиримова (50 кг.) 2-чка, Ислам Кичибегова (48 кг.) ва Али Кичибегова (68 кг.) 3-чкаяр кьуна. Абуруз медалар ва грамотаяр гана.

(Чи корр.)

ГЬУЬРМЕТЛУ ЮЛДАШАР!

2024-йис патал «КУЪРЕДИН ХАБАРАР» газет кьхин давам жезва.

Индексар:

Йисанди – 63323

6 вацранди – 51369

Газет подписка авун патал агьадихь галай кьиметар тайинарнава.

Почтуна ва адан чкайрал алай отделенийра:

Йиса – 756,26 манат;

6 вацра – 378,13 манат

Редакцияда:

Йиса – 300 манат;

Редакциядай газет кьхидайбурувай пул чкадал кьабулда.

«КЮРИНСКИЕ ИЗВЕСТИЯ»

(на лезгинском языке)

Тешкилатчи: Сулейман-Стальский райондин администрация

Кьилин редактор **А. М. Мирзалиева**

Редакциядин ва издателдин адрес: 368760, Кьасумхуьр,

Стал Мусаибан куьче, 3. Телефон: 89064505740

Печатдин квал

Газетдин электронный почта kizvestiya86@mail.ru

Газета зарегистрирована Южным окружным межрегиональным территориальным управлением по делам печати, телерадиовещания и средств массовых коммуникаций, регистрационный номер ПИ №10-4325 от 28.01.2002г.

Редакциядинни макьалайрин авторрин фикирар сад тахьун мумкин я. Макьалайрин, абура гьизвай делилрин дуьзвилин патахьай жаваб авторри чпи гуда. Макьалайриз рецензияр гуьзвач ва абур элкьвена вахкузвач.

Чап ийиз вахкудай вахт 15:00. Чап ийиз вахкана 10:30

Газетдин индексар: Йисан – 63323; Зур йисан – 51369

Газет йиса 52 сеферда акьатзава.

Гь – И лишандик квай материалар гьакьидихь чапзавайбуру я.

12+ - Икьван яшар хьанвайбуру кьелрай.

Газет ООО «Типография-М» типографияда чапна, 368600, Дербент шегьер, С. Кьурбанован куьче, 25. Тираж 1400. Зак. №